

Utbildning i svenska för invandrare: elever, kursdeltagare och utbildningsresultat 2015

UF0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	7
1.1.4	Redovisningsgrupper	7
1.1.5	Referenstider	8
1.2	Fullständighet	8
B.2	Tillförlitlighet	8
2.1	Tillförlitlighet totalt	8
2.2	Osäkerhetskällor	8
2.2.1	Urval	8
2.2.2	Ramtäckning	8
2.2.3	Mätning	8
2.2.4	Svarsbortfall	9
2.2.5	Bearbetning	9
2.2.6	Modellantaganden	9
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	10
B.3	Aktualitet	10

3.1	Frekvens	10
3.2	Framställningstid.....	10
3.3	Punktlighet	10
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet.....</i>	<i>10</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	10
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	10
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	10
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet.....</i>	<i>11</i>
5.1	Spridningsformer.....	11
5.2	Presentation	11
5.3	Dokumentation.....	11
5.4	Tillgång till primärmaterial	11
5.5	Uppl ynningstjänster.....	11

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Skolväsende och barnomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skolverket
Postadress: 106 20 Stockholm
Besöksadress: Fleminggatan 14
Kontaktperson: Christina Sandström
Telefon: 08-527 332 00
E-post: fornamn.efternamn@skolverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Sofi Lönnman
Telefon: 019-17 60 00
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och enligt föreskrifter i SKOLFS 2000:157 och 2011:156, samt ändringsföreskrifter 2003:24, 2004:24, 2007:36, 2008:24, 2009:23, 2009:39, 2011:142 och 2012:91.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Databärande medium (blanketter, disketter och filer) från uppgiftslämnare makuleras efter 2 år. Övriga gallringsföreskrifter är under utredning.

A.9 EU-reglering

Statistiken berörs av kommissionens förordning (EU) nr 912/2013.

A.10 Syfte och historik

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det skall ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

Uppgifter om elever, kursdeltagare och utbildningsresultat i utbildning i svenska för invandrare har tidigare hämtats via CSN, men från och med läsåret 1993/94 samlas samtliga uppgifter in av SCB. Sedan 2009 redovisas statistiken per kalenderår istället för läsår.

Uppgifter om resultat i nationella prov för utbildning i svenska för invandrare samlades in för första gången 2010. Statistiken blev dock officiell statistik först 2011.

Från och med kalenderåret 2012 ingår statistiken över resultaten i nationella prov i den officiella statistiken över elever, kursdeltagare och utbildningsresultat.

A.11 Statistikanvändning

De viktigaste användarna är Skolverket (det nationella uppföljningssystemet samt den officiella statistiken), Utbildningsdepartementet, kommuner, företag, forskare och massmedia. Uppgifterna i registret används också till den internationella rapporteringen av utbildningsindikatorer till Eurostat och OECD.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningsramen för insamlingen av uppgifterna är SCB:s register över skolenheter. Det är en totalundersökning och uppgifter hämtas därmed från alla aktiva skolenheter som bedriver utbildning i svenska för invandrare. Statistiken avser kalenderåret 2015 och uppgifterna samlas in två gånger per år, en gång per termin.

Ett informationsbrev (så kallat missiv) skickas ut till samtliga uppgiftslämnare och statistikinsamlingen sker sedan genom att uppgifterna registreras via SIV, som är SCB:s verktyg för elektronisk insamling. Registreringen av uppgifterna sker antingen på elektronisk blankett eller på datafil från administrativa register. Via SIV sker viss granskning i samband med registreringen. SCB genomför även efter att uppgifterna kommit in en omfattande granskning av materialet och återkontakter tas med uppgiftslämnare i de fall kompletteringar behöver göras. Påminnelser skickas ut till dem som inte lämnar in uppgifter i tid.

När insamling och granskning är klar påbörjas arbetet med att sammanställa uppgifterna till ett register, vilket statistiken sedan skapas ifrån. Detta register innehåller personuppgifter. När statistiksammanställningen är granskad och klar publiceras statistiken på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se.

A.13 Internationell rapportering

Statistiken över elever, kursdeltagare och utbildningsresultat rapporteras till OECD och Eurostat. Statistiken ingår även i Nordisk statistisk årsbok.

Statistiken avseende resultat i nationella prov för utbildning i svenska för invandrare ingår i dagsläget ej i någon internationell rapportering.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Vid upprättandet av denna dokumentation finns inga kända förändringar i kommande undersökningar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Insamlingsobjekt är skolenheter som bedriver utbildning i svenska för invandrare och urvalsramen där insamlingsobjekten ingår är SCB:s register över skolenheter. *Observationsobjekt* är deltagare i utbildning i svenska för invandrare. En deltagare är en person på en unik kurs och studieväg. En elev (individ) kan således förekomma som flera deltagare vid ett och samma mätillfälle.

Undersökningens *population* omfattar deltagare på skolenheter som bedriver utbildning i svenska för invandrare. Eleven ska ha deltagit minst en timme i undervisning, genomgått provning eller skrivit nationella prov inom kurserna B, C eller D.

1.1.2 Variabler

Statistiken över elever, kursdeltagare och utbildningsresultat

Följande variabler publiceras i statistiken:

Nybörjare
Kursdeltagare som slutfört, avbrutit eller fortsätter
Skolkommun
Utbildningsanordnare
Kön
Ålder
Modersmål
Födelseland
Utbildningsbakgrund
Studieväg
Studievägskurs
Läs- och skrivinlärning
Elevtimmar
Studieveckor

Följande variabler ligger till grund för den redovisade statistiken:

Skolenhetskod	Enligt SCB:s skolenhetsregister.
Skolkommun	Kommun där skolenheten är belägen.
Kommunalförbund	Om kommunen ingår i ett kommunal-/gymnasie-/utbildningsförbund.
Huvudman	Kommun eller folkhögskola.
Utbildningsanordnare	Kommun, studieförbund, folkhögskola eller annan anordnare.

Personnummer	Tolv tecken långt.
Kön	Personens kön enligt personnumret.
Ålder	Personens ålder vid undersökningsårets slut.
Hemkommun	Individens hemkommun under undersökningsåret.
Födelse land	Individens födelse land.
Modersmål	Elevens modersmål.
Utbildningsbakgrund	Antal år i tidigare utbildning.
Läs- och skrivinläring	Uppgift om kursdeltagaren har deltagit i läs- och skrivinläring.
Studieväg	Enligt Skolverkets föreskrifter.
Kurs	Enligt Skolverkets föreskrifter.
Kurstyp	Visar om kursen ges enligt gamla skollagen (har startat före 2012-07-01) eller enligt den nya skollagen (har startat 2012-07-01 eller senare). Härleds från betyg.
Kursstart	Datum för kursstart.
Kursslut	Datum för kursslut.
Elevtimmar	Antal undervisningstimmar som kursdeltagaren varit närvarande.
Orsak	Uppgift om kursdeltagaren har avslutat kursen, prövats och fått ett betyg, avbrutit kursen eller om kursdeltagaren antas fortsätta kursen nästföljande halvår.
Betyg	För kurser som påbörjats före 2012-07-01: G=Godkänt, V=Väl godkänt. För kurser som påbörjats 2012-07-01 eller senare: A-F. För alla kurser: [Blank] = Uppgift om betygssteg saknas

Statistiken över nationella prov

Följande variabler publiceras i statistiken:

Kön
Betyg
Delprov
Kurs

Följande variabler ligger till grund för den redovisade statistiken:

Skolenhetskod Enligt SCB:s skolenhetsregister.
Skolkommun Kommun där skolenheten är belägen.
Kommunalförbund Om kommunen ingår i ett kommunal-/gymnasie-/utbildningsförbund.
Personnummer Tolv tecken långt.

Kön	Personens kön enligt personnumret.
Betyg i färdigheten läsförståelse	Betygsvärden: A-F. 9 = Ej deltagit i delprovet.
Betyg i färdigheten hörförståelse	Betygsvärden: A-F. 9 = Ej deltagit i delprovet.
Betyg i färdigheten skriftlig produktion	Betygsvärden: A-F. 9 = Ej deltagit i delprovet.
Betyg i färdigheten muntlig interaktion och produktion	Betygsvärden: A-F. 9 = Ej deltagit i delprovet.
Sammanvägt provbetyg	Betygsvärden: A-F. 9 = Ej deltagit i något av delproven.
Provversion	Giltiga provversioner (beteckningar): B012012, B022013, B032013, B042013, B052014, B062015, B072015, C012012, C022013, C032013, C042013, C052014, C062014, C072015, C082015, D012012, D022013, D032013, D042013, D052014, D062014, D072015, D082015. Rapportering av provresultat där delproven tillhör olika provversioner ingår ej.

Utöver detta insamlas/ härleds följande variabler:

Provdatum	Om olika delprov gjorts på olika datum avses datumet för det sista delprovet.
Ålder	Personens ålder i år vid undersökningsårets slut enligt personnumret.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken över elever i utbildning i svenska för invandrare presenteras som antal, andelar, medelvärden och spridningsmått.

Statistiken över nationella prov presenteras som antal och andelar.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken över elever, kursdeltagare och utbildningsresultat redovisas per skolkommun/kommunalförbund, kommungrupp, typ av huvudman, typ av utbildningsanordnare, kön, ålder, modersmål, födelseland, utbildningsbakgrund, läs- och skrivinlärning samt typ av studieväg och kurs.

Statistiken över nationella prov redovisas per skolkommun/kommunalförbund, kommungrupp, kurs, delprov, sammanvägt provbetyg samt kön.

1.1.5 Referenstider

Statistiken avser kalenderåret 2015.

1.2. Fullständighet

Statistiken ger en god bild över elever, kursdeltagare och studieresultat i utbildning i svenska för invandrare samt resultaten i de nationella proven och ingår som en del av den samlade bilden av skolektorns verksamhet.

Statistik över den pedagogiska personalen i utbildning i svenska för invandrare redovisas inom statistiken *Pedagogisk personal*, se <http://www.scb.se/uf0113>. Kostnader för utbildning i svenska för invandrare publiceras inom statistiken *Kostnader för förskola, fritidshem, skola och vuxenutbildning*, se <http://www.scb.se/uf0107>.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken avseende utbildning i svenska för invandrare är totalräknad, vilket innebär att urvalsfel inte förekommer. Den allmänna bedömningen är att såväl registret som den statistik som publiceras håller hög kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Statistiken är totalräknad och därmed inte påverkad av urvalso säkerheter.

2.2.2 Ramtäckning

Skolenhetsregistret, som utgör ramen för undersökningen, anses ha god täckningsgrad och uppdateras kontinuerligt allt eftersom undersökningen pågår.

Ingen känd över- eller undertäckning förekommer.

2.2.3 Mätning

Statistikens kvalitet är beroende av uppgiftslämnarnas kvalitet på de efterfrågade uppgifterna. Skolenheter registrerar uppgifterna via elektroniska blanketter eller via datafil från administrativa register.

SCB skickar återrapporter med misstänkta fel till uppgiftslämnarna som då får möjlighet att kontrollera vad som skickats in. De mätproblem som uppstår i undersökningen består huvudsakligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner eller brister i engagemang.

Dataregistreringsfel förhindras till stor del genom validitetskontroller. Det finns inga indikationer på att eventuella kvarvarande registreringsfel skulle påverka statistiken i någon riktning.

2.2.4 Svarsbortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värde på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om *objektsbortfall*; saknas enbart viss värden, handlar det om *partiellt bortfall*.

Statistiken över utbildning i svenska för invandrare baseras på en undersökning som har full svarsfrekvens för insamlingsobjektet skolenhet, dvs. alla skolenheter inom utbildning i svenska för invandrare har lämnat in uppgifter. Tyvärr finns ingen direkt kunskap om skolenheterna har lämnat in uppgifter för samtliga observationsobjekt, dvs. kursdeltagare. Kontroller görs dock för större avvikelser i rapporterat antal kursdeltagare eller provresultat mellan halvåren, vilket minskar risken för ett eventuellt objektsbortfall. Inget tyder heller på att objektsbortfall skulle påverka statistiken nämnvärt i någon riktning.

Det finns ett visst partiellt bortfall vad gäller uppgift om modersmål och tidigare utbildning i statistiken om elever, kursdeltagare och studieresultat. I regel saknas denna uppgift för väldigt få kursdeltagare per skolenhet och i hela riket är bortfallet litet relativt till det totala antalet kursdeltagare. Bedömningen är således att detta partiella bortfall inte snedvrider statistiken.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den ”mänskliga faktorn”, till exempel beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minska riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den ”mänskliga faktorn”, både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Skolenheternas uppgifter granskas i samband med att de lämnas via SCB:s elektroniska insamlingssystem. När allt material kommit in görs ytterligare granskning och extra fokus läggs på variabler som publiceras. Där det finns misstänkta felaktigheter återkontaktas skolenheterna varvid uppgifterna bekräftas eller rättas. Inga indikationer finns på att statistiken skulle vara påverkad av bearbetningsfel, men inga särskilda studier har genomförts kring detta.

2.2.6 Modellantaganden

Inga andra modellantaganden görs än den metodik som redovisats ovan.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått för slumpmässiga urvalsfel (vanligen 95-procentiga konfidensintervall) beräknas inte eftersom det är en totalräknad undersökning. Inte heller några andra osäkerhetsmått beräknas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgifterna samlas in halvårsvis, det vill säga två gånger per år. Redovisningen av statistiken avser hela kalenderåret och publicering sker en gång per år.

3.2 Framställningstid

Statistiken publiceras cirka sex månader efter referenstidens slut.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik, www.scb.se/publiceringskalender.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistiken om elever, kursdeltagare och utbildningsresultat finns publicerad från och med läsåret 1993/94.

Från och med 2002 infördes en ny kursplan med fyra kurser och möjlighet till att studera på en av tre olika studievägar. Den föregående kursplanen innehöll en kurs och ingen möjlighet till att välja studieväg.

Sedan 2009 redovisas statistiken om elever, kursdeltagare och utbildningsresultat per kalenderår istället för läsår.

Statistiken över resultat i nationella prov finns publicerad från och med 2009 och är jämförbar sedan dess.

Från och med andra halvåret 2012 trädde reformerna inom VUX2012 i kraft. Förordningen (2011:1108) ersatte bl.a. förordningen (1994:895) om svenskundervisning för invandrare och tillämpades på utbildning från och med 1 juli 2012, om inte annat följde av gällande övergångsbestämmelser. Den tidigare gällande betygsskalan med stegen *Godkänt* och *Väl godkänt* ersattes av betygsstegen *A–E* för kurser som påbörjas efter 1 juli 2012.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Alla grupper enligt avsnitt *1.1.4 Redovisningsgrupper* går att jämföra.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Den insamlade statistiken används även för beräkningen av kostnader för utbildningsväsendet samt pedagogisk personal.

Eftersom statistiken redovisas på kommunnivå, finns stor möjlighet att sammanvända statistiken, till exempel med annan statistik inom Skolverkets nationella uppföljningssystem.

Då de register som ligger till grund för statistiken skapas på individnivå finns möjlighet till samkörning med andra register.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se, och består dels av standardiserade tabeller och dels av uppgifter på kommunnivå i *Jämförelsetalsdatabasen* (www.jmftal.artisan.se).

5.2 Presentation

Statistik på riksnivå presenteras i tabeller med flikar som innehåller information om definitioner. För statistik på kommunnivå kan användare själva välja tabellutformning i Skolverkets *Jämförelsetalsdatabas*.

5.3 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om mikrodata publiceras under rubriken *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0108, under fliken dokumentation.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare m.fl. kan, efter speciell prövning, få tillgång till avidentifierat primärmaterial.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar kontakta Skolverket, tfn: 08-52 73 32 00 vx, e-post: skolverket@skolverket.se.

För beställning av specialbearbetningar kontakta Statistiska centralbyrån, tfn: 019-17 60 00 vx, e-post: scb@scb.se